

Konkurransetilsynet
Postboks 439 Sentrum
Zander Kaaesgt. 7
5805 BERGEN

Deres ref

Vår ref
23/5287

Dato
3. januar 2024

Konkurransetilsynet (KT) – Tildelingsbrev 2024

1. Innledning	1
2. Overordnede forventninger.....	2
3. Overordnede utfordringer og prioriteringer	2
4. Mål og indikatorer	3
5. Prioriterte tiltak og bestillinger i 2024.....	5
6. Andre forutsetninger og krav	6
7. Budsjettvedtak og fullmakter for 2024	9
Vedlegg 1: Styringskalenderen for 2024.....	11
Vedlegg 2: Spesifisering av felles bestillinger i styringskalenderen for NFDs statlige virksomheter for budsjettåret 2024	12
Vedlegg 3: Fullmakter 2024.....	17

1. Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2023–2024) for Nærings- og fiskeridepartementet og Innst. 8 S (2023–2024) og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Konkurransetilsynet i 2024.

Tildelingsbrevet fastsetter mål, indikatorer og prioriterte tiltak for Konkurransetilsynet i 2024. Brevet spesifiserer også enkelte konkrete oppgaver og bestillinger for 2024, men gir ikke en uttømmende oversikt over Konkurransetilsynets oppgaver. Konkurransetilsynets myndighet, ansvar og faste oppgaver framgår av hovedinstruksen for styringen av Konkurransetilsynet fastsatt 1. januar 2020.

Departementet tar forbehold om at Konkurransetilsynet innenfor gjeldende budsjettrammer kan bli pålagt endringer i oppgaver sammenlignet med det som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller sendes det tillegg til tildelingsbrev.

2. Overordnede forventninger

Målet for næringspolitikken er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi, noe som innebærer at all næringsvirksomhet må være sosialt, miljømessig og økonomisk bærekraftig, og ikke gå ut over jordens tåleevne. Regjeringen har høye ambisjoner og vil føre en aktiv næringspolitikk der private bedrifter og det offentlige spiller på lag for å akselerere det grønne skiftet. I næringspolitikken vil vi bidra til grønn omstilling i næringslivet for å nå målet om å redusere klimagassutslippene med 55 prosent innen 2030. Vi vil øke investeringene på fastlandet, inkludere flere i arbeidslivet, skape flere lønnsomme og innovative jobber over hele landet og øke eksporten utenom olje og gass med minst 50 prosent innen 2030. Departementets underliggende og tilknyttede virksomheter forventes å bidra aktivt for å nå disse målene.

3. Overordnede utfordringer og prioriteringer

Konkurransetilsynet skal bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser ved å fremme konkurranse til fordel for forbrukere og næringsliv. Konkurransetilsynet fører tilsyn med konkurranseforholdene og håndhever konkurranseloven og EØS-avtalens konkurranseregler.

Håndhevingen av konkurranseloven skal innrettes med sikte på å oppnå direkte virkninger for forbrukerne på kort og lengre sikt i form av lavere priser, høyere kvalitet, bedre utvalg og økt innovasjon. I tillegg skal konkurransen i nasjonale markeder bidra til at norske bedrifter blir mer konkurransedyktige i internasjonale markeder. Konkurransetilsynets håndheving av konkurranseloven skal virke preventivt, slik at foretak forholder seg til reglene og dermed avstår fra konkurranseskadelig adferd.

En streng konkurranselov som håndheves effektivt bidrar til velfungerende markeder. Konkurransetilsynet skal fremme og synliggjøre den samfunnsøkonomiske virkningen av konkurransereglene. Effektiv håndheving, saksbehandling av høy faglig standard og streng sanksjonering av alvorlige brudd på konkurransereglene bidrar til å øke omfanget av håndhevingens samlede direkte og indirekte virkning.

Konkurransetilsynet skal bidra til å fremme konkurranse og forhindre konkurranseskadelig adferd gjennom å øke kunnskapen om konkurransereglene og fordelene ved velfungerende konkurranse i markedene. Økt oppmerksomhet om konkurranse som virkemiddel for effektiv ressursbruk kan bidra til å utvikle bedre løsninger, herunder endringer i reguleringer som åpner for økt konkurranse. I tillegg kan dette bidra til at håndhevingen av konkurranseloven blir mer effektiv. Konkurransetilsynet skal bidra til dette gjennom blant annet høringsuttalelser, markedsanalyser og veiledning om konkurransereglene.

Konkurransetilsynets hovedoppgave i 2024 skal være å fortsette en aktiv håndheving av konkurranseloven gjennom å bekjempe karteller, slå ned på misbruk av dominerende stilling og gripe inn mot konkurransebegrensende fusjoner og oppkjøp. Konkurransetilsynet skal håndheve konkurranseloven på en slik måte at lovbrudd sanksjoneres raskt og effektivt, og at kontrollen med fusjoner og oppkjøp blir så effektiv som mulig for både partene og tilsynet. I tiden framover vil konkurransen i den digitale økonomien, dagligvaremarkedet og bærekraft være viktige prioriteringsområder.

4. Mål og indikatorer

4.1. Målbilde

Samfunnsoppdrag
Konkurransetilsynet skal bidra til effektiv ressursbruk gjennom å fremme konkurranse som virkemiddel.
Hovedmål
Velfungerende markeder hvor markedsaktørene etterlever konkurransereglene.
Delmål
1. Aktiv håndheving av konkurranseloven med forskrifter og EØS-avtalens konkurranseregler.
2. Aktivt informasjonsarbeid om konkurranseloven, dens formål og konkurranse som virkemiddel, som bidrar til å fremme konkurranse og forhindre konkurranseskadelig adferd.

4.2. Aktiv håndheving av konkurranseloven med forskrifter og EØS-avtalens konkurranseregler

Konkurransetilsynets saksbehandling skal ha høy faglig kvalitet. Tilsynets kontakt med brukere skal være profesjonell og serviceinnstilt.

For å gjennomføre sitt samfunnsoppdrag og nå sitt hovedmål, skal Konkurransetilsynet avdekke og forebygge konkurransekriminalitet, som pris- og anbudssamarbeid, markedsdeling og misbruk av dominerende stilling. Konkurransetilsynet skal håndheve forbudsbestemmelsene i konkurranseloven og EØS-avtalen på en slik måte at lovbrudd sanksjoneres raskt og effektivt.

Personstraff er et virkemiddel for å avskrekke personer som opptrer på vegne av foretaket, fra konkurranseskadelig adferd. Å opprettholde et personlig straffansvar i tillegg til foretaksstraff skal bidra til å sikre tilstrekkelig avskrekkende virkning for de personer som opptrer på vegne av foretak. For at personstraff skal ha nødvendig avskrekkende effekt, må det være en reell trussel.

Konkurransetilsynet skal gripe inn mot konkurransebegrensende foretakssammenslutninger.

Indikatorer

- *Antall mottatte meldinger om foretakssammenslutninger, samt andel saker som går til henholdsvis 25 og 70-dagersfristen*

4.3. Ivaretagelse av norske interesser når Konkurransetilsynet behandler regelverkssaker i EØS og EØS-enkeltsaker

Regjeringen fører en aktiv politikk for å ivareta norske interesser ved å medvirke tidlig i politiske prosesser i EU. Konkurransetilsynet skal etter delegert fullmakt fra departementet delta aktivt i formelle og uformelle fora som EØS-avtalen gir adgang til, for å sikre norsk medvirkning i regelverks- og politikktutforming på et tidlig stadium.

Konkurransetilsynet skal gi innspill til departementet ved utforming av norske posisjoner i pågående regelverksarbeid, samt korrekt implementering av EØS-regelverk i norsk rett. Norske interesser og posisjoner i dette arbeidet skal ivaretas i dialog med departementet. Forslag til innspill skal utformes på et tidspunkt i prosessen som innebærer at departementet har tilstrekkelig tid til å vurdere om innspillet kan danne grunnlag for norske posisjoner i internasjonale fora.

Konkurransetilsynet skal på egnet måte orientere departementet om saker til behandling i overvåkningsorganene av interesse for norske myndigheter, og hvilke merknader tilsynet har til sakene. Tilsynet skal også evaluere virkningen av sin deltagelse i slike saker.

4.4. Aktivt informasjonsarbeid om konkurranseloven og dens formål og konkurranse som virkemiddel, på en måte som bidrar til å fremme konkurranse og forhindre konkurranseskadelig adferd

Konkurransetilsynet skal være synlig i norsk offentlighet via høringsuttalelser, kronikker, rapporter, fagartikler, foredrag m.m.

God synlighet skal føre til bedre kunnskap om Konkurransetilsynets arbeid og øker næringslivets kjennskap til konkurransereglene. Økt oppmerksomhet om konkurranse som virkemiddel for effektiv ressursbruk kan bidra til utvikling av bedre løsninger, herunder endringer i reguleringer som åpner for økt konkurranse.

Konkurransetilsynet skal gjennom høringsuttalelser og bruk av konkurranseloven § 9e og ved andre virkemidler bidra til at offentlige reguleringer fremmer konkurranse til fordel for forbrukerne og næringslivet. Tilsynet kan foreslå tiltak som kan bøte på reguleringene.

Konkurransetilsynet skal gi veiledning om forståelsen av konkurranseloven og dens rekkevidde. Veiledningen skal bedre kjennskapen til konkurranselovens regler. Sammen med håndhevelsen av konkurranseloven skal veiledningen bidra til å fremme etterlevelsen av konkurranseregelverket og dermed bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser.

Indikatorer

- *Gjennomførte informasjons- og veiledningstiltak i forbindelse med konkurransereglene*

4.5. Effektiv drift

Konkurransetilsynet skal innrette sin virksomhet slik at målene satt i tildelingsbrevet oppnås på en effektiv måte.

Indikatorer:

- *Ha systemer, rutiner og internkontroll med sikte på å legge til rette for en effektiv drift*
- *Gjennomførte tiltak og vurdering av deres virkning på virksomhetens effektivitet*

4.6. Vurdering av måloppnåelse

Konkurransetilsynet skal i årsrapporten redegjøre for nevnte styringsindikatorer og knytte dette opp mot målene departementet har satt for Konkurransetilsynets virksomhet. Etaten skal med utgangspunkt i indikatorene gjøre en vurdering av egen måloppnåelse. Samtidig skal Konkurransetilsynet vurdere hva som har påvirket måloppnåelsen, hvorfor etaten eventuelt ikke har hatt god nok måloppnåelse, og hva som kan gjøres annerledes fremover.

Redegjørelsen for styringsindikatorene bør suppleres med noe mer utfyllende informasjon relevant for måloppnåelsen. Gjennom en støttende analyse kan Konkurransetilsynet gi mer utfyllende informasjon eller statistikk som kan bidra til å belyse etatens måloppnåelse og gi en utdypende forståelse av resultater og effekter.

5. Prioriterte tiltak og bestillinger i 2024

5.1. Dagligvarebransjen

Dagligvarebransjen har vært et prioritert område for Konkurransetilsynet over flere år, og vil også være det i 2024. Dette innebærer blant annet aktiv håndheving av konkurransereglene i verdikjeden for mat og dagligvarer, og å gi faglige råd og anbefalinger for å styrke konkurransen i markedet. I 2024 skal Konkurransetilsynet særlig prioritere arbeid knyttet til forskjeller i innkjøpspriser, negative servitutter, og kjedenes egne merkevarer (EMV) og vertikal integrasjon, med fokus på frukt og grønt.

I løpet av 2024 kan det oppstå endring i oppgaver og prioriteringer knyttet til konkurranseforholdene i dagligvarebransjen. Dette vil på vanlig måte formidles til tilsynet gjennom ev. tillegg til tildelingsbrev.

5.2. Konkurranse i en digital økonomi

Digitalisering og internasjonalisering bidrar til omfattende teknologisk utvikling og innovasjon. Tilgang til opplysninger og kontroll over algoritmer er i mange markeder avgjørende for å være konkurransedyktig. Forbrukernes netthandel og bedriftenes handel i internasjonale markeder utfordrer de tradisjonelle markedsdefinisjonene. Dette kan bidra til økt konkurranse. Samtidig kan digitalisering resultere i markedsdominans og øke faren for ulovlig prissamarbeid. Konkurransetilsynet skal fortsette sitt arbeid knyttet til konkurranse i en digital økonomi, og bidra til å legge til rette for at digitalisering bidrar til økt konkurranse til fordel for forbrukere og næringsliv.

Konkurransetilsynet skal fortløpende vurdere om den digitale utviklingen i ulike markeder medfører et behov for å endre innretningen av konkurransepolitikken. Dette innebærer blant annet å vurdere behov for nye virkemidler og endret rammeverk for Konkurransetilsynets faglige analyser. Konkurransetilsynet skal ha dialog med andre konkurransemyndigheter om håndheving av konkurransereglene i den digitale økonomien, samt følge med på regelverksendringer på europeisk nivå. Konkurransetilsynet skal også vurdere om dagens håndhevingsverktøy er tilstrekkelig og oppdatert, samt vurdere hvordan nye metoder skal implementeres i tilsynets arbeid.

Konkurransetilsynet skal særlig følge med på utfordringer som kunstig intelligens kan gi i konkurransepolitikken, samt benytte seg av de mulighetene kunstig intelligens kan gi i håndheving og pådriverarbeid i oppfølgingen av konkurranseloven.

5.3. Bærekraft og grønn omstilling

Bærekraft og grønn omstilling vil prege alle deler av næringslivet fremover, og aktører må tenke nytt for å omstille seg. Grønn omstilling er relevant for utforming av konkurransepolitikken og det pågår flere internasjonale prosesser, blant annet i EU-kommisjonen. En effektiv konkurransepolitikk er en viktig driver for bærekraftig utvikling gjennom å stimulere til økt produktivitet og innovasjon. Konkurransetilsynet skal jobbe for en effektiv håndheving av konkurranseloven for å bidra til den grønne omstillingen.

Flere land innenfor EØS-området har tatt nasjonale initiativer med sikte på at konkurransereglene ikke skal være til hinder for det grønne skiftet. Konkurransetilsynet skal følge med på utviklingen i internasjonale initiativer knyttet til bærekraft og miljø på konkurranseområdet, og i lys av dette vurdere behovet for nasjonale tiltak. Konkurransetilsynet skal særlig vurdere behovet for veiledning i forbindelse med avtaler mellom foretak om miljøtiltak. Dette gjelder for eksempel håndhevingen av reglene om prosjektsamarbeid, hvor Konkurransetilsynets praksis er på linje med de nye retningslinjene fra Europakommisjonen.

Departementet skal holdes løpende orientert om informasjon Konkurransetilsynet mottar gjennom sin internasjonale virksomhet som er relevant for departementets arbeid med regelverks- og policyutvikling.

5.4. Rapportering

Rapportering om prioriteringer og bestillinger for 2024, samt rapportering om måloppnåelse, gjøres i tråd med den ordinære rapporteringen til departementet. Dette inkluderer rapportering om arbeidet knyttet til dagligvaresatsingen.

6. Andre forutsetninger og krav

6.1. Grønn omstilling og bærekraft

Statlige virksomheter er viktige bidragsyttere i innsatsen for å nå regjeringens mål med grønn omstilling og bærekraft.

Det forventes at Konkurransetilsynet:

- identifiserer og håndterer risiko og muligheter knyttet til klima og integrerer dette i virksomhetens strategier.
- setter mål og iverksetter tiltak for reduksjon i klimagassutslipp, på kort og lang sikt, i tråd med Parisavtalen og rapporterer om måloppnåelse. Målene er vitenskapsbaserte der dette er tilgjengelig.
- rapporterer på direkte og indirekte klimagassutslipp og klimarisiko, og benytter anerkjente standarder for rapportering på klimagassutslipp og klimarisiko.
- identifiserer og håndterer risiko og muligheter knyttet til natur og integrerer dette i virksomhetens strategier.
- setter mål og iverksetter tiltak for å redusere egen negativ påvirkning og øke positiv påvirkning på naturmangfold og økosystemer, og rapporterer om måloppnåelse.
- benytter anerkjente standarder for rapportering av naturrisiko og påvirkning på naturmangfold og økosystemer.

Konkurransetilsynet skal gjennom innkjøpspolitikken bidra til å fremme innovative anskaffelser og innkjøp som gir lavere miljømessig påvirkning. Anskaffelsene skal også ivareta seriøsitetskrav som gjelder for statlige virksomheter. Konkurransetilsynet har som en statlig virksomhet et særskilt ansvar for å fremme seriøsitet i forbindelse med egne anskaffelser, på en måte som bidrar til å forebygge sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

Konkurransetilsynet skal rapportere gjennom etablerte rutiner hvordan hensyn til miljø, bærekraft og grønn omstilling ivaretas gjennom disse tiltakene i 2024.

6.2. Mangfold og likestilling

Konkurransetilsynet har plikt til å fremme likestilling og hindre diskriminering. Konkurransetilsynet skal tilby likeverdige tjenester til hele befolkningen. Ansatte i Konkurransetilsynet bør også gjenspeile mangfoldet i befolkningen, og dette skal påvirke alle nivåer i Konkurransetilsynet. Ledergruppen i Konkurransetilsynet skal prioritere mangfoldskompetanse, både internt i ledergruppen, Konkurransetilsynet og i forbindelse med rekruttering.

Konkurransetilsynet har strategier og tiltak som er egnet til å oppfylle regjeringens målsetninger om likestilling og mangfold. Arbeidet skal omtales i årsrapporten for 2024 og senere år, og vil bli fulgt opp i styringsdialogen.

6.3. Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk.

Konkurransetilsynet skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet.

Konkurransetilsynet skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Konkurransetilsynet skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

6.4. Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring.

Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse.

Konkurransetilsynet skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2024 og omtale utviklingen sett opp mot virksomhetens gjennomsnitt for 2020 og 2021.

6.5. Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egenkompetanse.

Konkurransetilsynet skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Konkurransetilsynet skal i årsrapporten for 2024 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere.

Konkurransetilsynet skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2024 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører bør dette fremgå særskilt.

6.6. Arbeid med sikkerhet og beredskap

Departementets mål er blant annet å bidra til at næringslivet gjøres i stand til å levere de varer og tjenester samfunnet etterspør også i kriser. Konkurransetilsynet skal innenfor sitt samfunnsoppdrag understøtte denne målsettingen, og arbeide systematisk med å forebygge uønskede hendelser som kan hindre måloppnåelse.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa er svært alvorlig. I den forbindelse bes Konkurransetilsynet om å utvise økt årvåkenhet mot digitale angrep og andre mistenkelige eller uønskede hendelser, samt å ha lav terskel for å varsle departementet om hendelser. Konkurransetilsynet bes iverksette hensiktsmessige tiltak og gjennomgå egne beredskapsplaner for å øke egen motstandsevne. Det bør videre gjøres vurderinger av om Konkurransetilsynet er tilstrekkelig forberedt ift. eget ansvarsområde i hele krisespekteret fra fred til kriser og krig, og ev vurdere om det bør iverksettes tiltak for å være tilstrekkelig forberedt.

Konkurransetilsynet skal ha god styring og kontroll med informasjonssikkerheten. Sikkerhet skal ivaretas og dokumenteres i samsvar med nasjonal strategi for digital sikkerhet og tilhørende tiltaksplan. Arbeidet med digital sikkerhet skal forebygge IKT-sikkerhetshendelser som kan forårsake alvorlig skade i egen virksomhet eller hos andre. Konkurransetilsynet har ansvar for å håndtere digitale angrep i egen virksomhet, og for å dele informasjon om digitale angrep med departementet og relevante samarbeidspartnere.

Det forventes at Konkurransetilsynet sikkerhets- og beredskapsarbeid er risikobasert, og at virksomheten regelmessig gjennomfører og tar lærdom av øvelser. Styringsdokumenter og planverk skal oppdateres med utgangspunkt i evaluering av hendelser og øvelser. Konkurransetilsynet skal i årsrapporten redegjøre overordnet for resultatene fra arbeidet med sikkerhet og beredskap.

6.7. Risikostyring

Risikostyring skal være en integrert del av den kontinuerlige virksomhetsstyringen.

Konkurransetilsynet skal 20. april levere en risikovurdering til departementet av målene satt i tildelingsbrevet for 2024. Vurderingen skal synliggjøre eventuelle avvik og hvilke tiltak virksomheten iverksetter for å rette avvikene, med sikte på økt måloppnåelse i inneværende år. Den skal også inneholde en vurdering og begrunnelse for hvilken restrisiko som aksepteres.

Konkurransetilsynet skal senest 20. september levere en oppdatert risikovurdering av målene for året, hvor det dokumenteres hvilken effekt tiltakene har hatt.

7. Budsjettvedtak og fullmakter for 2024

7.1. Budsjettvedtak

For Konkurransetilsynet er det fattet følgende budsjettvedtak på kap. 911 og 3911.

Utgifter

Kap. 911	Konkurransetilsynet	Beløp (i 1000 kr)
Post 01	Driftsutgifter	136 600
Post 70	Tilskudd til konkurransefaglig forskning, kan overføres	2 233
Sum kap. 911		138 833

Inntekter

Kap. 3911	Konkurransetilsynet	Beløp (i 1000 kr)
Post 03	Refusjoner og andre inntekter	209
Post 86	Lovbruddsgebyr	100
Sum kap. 3911		309

Konkurransetilsynet er tildelt en bevilgning på til sammen 136,6 mill. kroner for 2024. Bevilgningen skal dekke lønns- og pensjonsutgifter og andre løpende driftsutgifter, inkludert dagligvaresatsingen, se punkt 5.1. I tillegg er det avsatt 2,2 mill. kroner i 2024 til konkurransefaglig forskning. Forskningen skal være relevant for konkurransemyndighetenes håndheving av konkurranseloven og tildeles i samsvar med retningslinjene for konkurransefaglig forskning. I tiden fremover vil blant annet konkurranse i den digitale økonomien og bærekraft være viktig å se nærmere på.

Konkurransetilsynet har ansvar for å planlegge virksomheten i 2024 innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet (jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2).

Det følger av § 5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt om noe annet, jf. punkt 8.2 under.

7.2. Finansielt rammeverk

Det vises til Bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 3.4.2. Konkurransetilsynet skal føre regnskap etter periodiseringsprinsippet i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS).

7.3. Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet blir bevilgningene på kapitlene 911 og 3911 stilt til disposisjon for Konkurransetilsynet.

Med hilsen

Camilla Bretteville Froyn (e.f.)
ekspedisjonssjef

Vibeke Andersen
Avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen

Vedlegg 1: Styringskalenderen for 2024

Konkurransetilsynet plikter å rapportere på de aktiviteter som kommer frem i styringskalenderen under.

Måned	Dato	Aktivitet
Jan.-feb.	Medio jan. - medio feb.	Avslutning statsregnskap 2023, jf. eget brev fra NFD med frister
Mars	1. mars 15. mars 15. mars	Ev. innspill til revidert budsjett 2024 Årsrapport 2023, jf. krav i R-115 Budsjettforslag 2025
April	Medio april 20. april	Etatsstyringsmøte vår Levere en risikovurdering til departementet av målene satt i tildelingsbrevet for 2024
Mai		
Juni	Medio juni	Kontraktssamtale med virksomhetsleder
Juli		
Aug.		
Sept.	20. sept. 20. sept.	Risikovurdering Status økonomi per 31.aug., inklusive eventuelle innspill til endringsproposisjon høstsesjon 2024
Okt.	Okt. - nov. Ultimo okt.	Dialog om tildelingsbrev for 2025 Etatsstyringsmøte høst
Nov.	1. nov.	Ev. innspill til store satsinger 2026
Des.	31. des.	Tildelingsbrev for 2025

I tillegg plikter Konkurransetilsynet å rapportere om aktiviteter og prioriteringer innenfor gjeldende ramme, samt hvorvidt tilsynets ressurser er anvendt effektivt. Det skal også rapporteres om hvordan anvendelsen av tilsynets ressurser påvirker samfunnsøkonomisk effektivitet.

For nærmere informasjon om format og innhold i de ulike leveransene i styringskalenderen for virksomheter under Nærings- og fiskeridepartementet, se vedlegg 2.

Vedlegg 2: Spesifisering av felles bestillinger i styringskalenderen for NFDs statlige virksomheter for budsjettåret 2024

1. Årsrapportering og regnskap for 2023

1.1. Statsregnskapet for 2023

Frister og krav til leveranser ved avslutning av statsregnskapet for 2023 er meddelt i eget brev fra NFD av 23.11.2023 (ref. 22/8848-7) med henvisning til særskilt rundskriv fra Finansdepartementet.

1.2. Årsrapport for 2023

Årsrapporten med årsregnskap for 2023 oversendes departementet innen 15. mars med kopi til Riksrevisjonen.

Årsrapporten med årsregnskap for 2023 skal følge felles mal for statlige årsrapporter og anbefalingene fra Direktoratet for økonomistyring (DFØ) til innhold og utforming. Særskilte rapporteringskrav som kommer i tillegg til malen, er avtalt i styringsdialogen. Se <https://dfo.no/fagomrader/arsrapport>.

Vi ber om at oppsettet for rapportering om kjønn og mangfold benyttes i virksomhetens **rapportering om likestilling** for 2023, se punkt 1.3 og tabell nr.1.

Årsrapporten skal også inkludere:

- **rapportering om konsulentbruken**, herunder om tiltak som ble iverksatt og konkrete resultater i arbeidet med å følge opp fellesføringen kommunisert i tildelingsbrevet for 2023. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder der virksomheten benytter konsulenter i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Rapporten skal også inkludere en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2023 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester.
- **informasjon om antall lærlinger**, om virksomheten har vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag, samt hvilket opplæringskontor virksomheten er knyttet til. Rapporten skal også omtale arbeidet som er gjennomført for å ta imot studenter i praksis. Dersom kravene om lærlinger og studenter i praksis ikke er oppfylt, skal årsakene til dette og hva virksomheten har gjort for å oppfylle kravene omtales i rapporten.
- **en redegjørelse for virksomhetens vurdering av mulighetene for desentralisert arbeid**, omfang og bruk av desentralisert arbeid i virksomheten og erfaringene med dette. Dersom virksomheten ikke har hatt økning i desentralisert arbeid, eller dersom bruken har gått ned, skal det særskilt redegjøres for årsakene til dette.
- **omtale av hvordan hensyn til miljø, bærekraft og grønn omstilling** ivaretas gjennom tiltakene som ble kommunisert i tildelingsbrevet.
- Tildelingsbrevet for 2023 inkluderte også en føring om å **utarbeide strategier og tiltak som er egnet til å oppfylle regjeringens målsettinger om likestilling og mangfold**. Dette arbeidet skal også omtales i årsrapporten for 2023.

Årsrapporten skal også inneholde en overordnet redegjørelse for resultatene fra arbeidet med sikkerhet og beredskap.

1.3. Særskilt om rapportering av tilstandsrapport, likestilling

Alle statlige arbeidsgivere er pålagt å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, eller kombinasjoner av disse grunnlagene, og søke å hindre trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold. Dette omtales som aktivitetsplikten. Arbeidet skal blant annet omfatte områdene rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter, tilrettelegging og mulighet for å kombinere arbeid og familieliv. Dette følger av likestillings- og diskrimineringsloven § 26.

Nærings- og fiskeridepartementet skal i Prop. 1 S gjøre rede for tilstanden, jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 26 a. I tillegg skal virksomhetene redegjøre i årsrapportene for iverksatte og planlagt tiltak.

Tabell 1 – mal for rapportering av tilstandsrapport, likestilling

	Kjønnsbalanse i antall og prosent					Deltid pst.	Midl ansatte		Foreldre- perm. pst.	Syke- fravær pst.
	År	M pst.	K pst.	Antall totalt	Kvinner lønn av menns		M	K		
Totalt i virksomheten	t-1									
	t-2									
Toppledelse	t-1									
(eks. direktør, ass. dir.)	t-2									
Mellomledelse	t-1									
(eks. avdelingsdirektør)	t-2									
(eks. seniorrådgiver)	t-1									
	t-2									

2. Budsjettinnspill og rapportering for 2024

2.1. Budsjettjusteringer, innspill til tilleggsbevilgninger i vår- og høstsesjonen

Frist:

- 1. mars 2024 for endring våren 2024
- 20. september 2024 for endringer høsten 2024

Medio mai og i slutten av november legger regjeringen fram proposisjoner om omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet for inneværende år, RNB i mai og

(nysaldering) i november. Det skal i hovedsak bare fremmes forslag om tillegg som er begrunnet i uforutsette forhold. Innspillet skal inneha:

- En kort beskrivelse av hva forslaget gjelder og begrunnelse. Det må fremgå om forslaget gjelder parallell-, anslags- eller valutajustering, omdisponering eller utgifts-/inntektsendring, eller endringer i risikobilde.
- Beløp per kap./post som forslaget vedrører. Forslagene skal baseres på kontantprinsippet i § 3 i Stortingets bevilgningsreglement som sier at utgifter og inntekter skal tas med i budsjettet for det året de antas å bli kontant betalt. Forslag til ev. utgiftsøkning eller inntektsreduksjon skal normalt følges av forslag til tilsvarende inndekning.
- en beskrivelse for hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftene, og eventuell konsekvens av ikke å øke bevilgningen.

2.2. Rapportering – status om økonomi

Frist: 20. september 2024

Departementet ber virksomheten legge fram en statusrapport om budsjettsituasjonen per 31. august 2024. Rapportene skal være basert på innrapportert beløp til statsregnskapet. I rapporten skal det for hver kap./post gå fram:

- Disponibelt beløp (saldert budsjett inkl. ev. overførte midler og ev. endringer i bevilgning gjennom året).
- Regnskapsført beløp per 31. august 2024.
- Prognose for hele 2024.
- Forklaring på vesentlige avvik mellom disponibelt og regnskapsført beløp.

Eventuelle innspill til bevilgningsendringer, jf. punkt 2.1, sendes sammen med rapporten.

Dersom departementet ser behov for særskilt rapportering, skal dette innarbeides i tildelingsbrev.

3. Budsjettforslag for 2025

3.1. Ordinært budsjettforslag for 2025

Frist: 15. mars 2024

Budsjettforslaget skal vise hvordan virksomheten vil prioritere sine ressurser det kommende året gitt at bevilgningen videreføres på nivå med inneværende år. Innspillet vil danne grunnlag for diskusjon om virksomhetens strategiske planer i styringsdialogen og for departementets arbeid med Prop. 1 S. Proposisjonen skal, i tillegg til å fremme forslag til bevilgning på kapittel og post, tydelig formidle hovedprioriteringene for den enkelte virksomhet.

Budsjettforslaget skal ta utgangspunkt i virksomhetens fastsatte mål og strategier innenfor gjeldende budsjettamme. Videre skal forslaget inneholde:

- En vurdering av risikoer/ev. endringer i rammebetingelsene som kan få betydning for budsjettet i 2025. Det kan eventuelt vises til tidligere innsendte risikovurderinger og eventuelle endringer i risikobildet i forhold til forrige risikorapportering.
- En omtale av hovedprioriteringer for 2025. Hovedprioriteringer skal angi hva som er de 1-3 viktigste områdene som virksomheten vil prioritere i 2025.
- En omtale av oppgaver som foreslås prioritert ned på kort eller lang sikt for å frigjøre ressurser til høyere prioriterte oppgaver, og konsekvensene av dette.
- En oversikt over utgifter per virksomhetsområde/hovedområde for årene 2023 (regnskapstall), 2024 (gjeldende budsjett) og 2025 (forslag gitt dagens ramme).
- I tillegg skal virksomheten spesifisere driftsutgiftene (01-posten) på underpost 01.1 Lønn, pensjon og godtgjørelser og 01.2 Varer og tjenester.

3.2. Særskilt om investeringer

Departementet ber virksomheten redegjøre for investeringer som virksomheten planlegger å gjennomføre innenfor gjeldende budsjett, med inndekning over flere år. Redegjørelsen skal inneholde en vurdering av tiltakets nytte, opplysninger om samlet investeringsbehov og fordeling av utgifter over år. Dette kan for eksempel gjelde mindre byggeprosjekter uten husleiekompensasjon eller IKT-investeringer. Departementet minner om at IKT-investeringer skal være i henhold til det til enhver tid gjeldende digitaliseringsrundskrivet fra Kommunal- og distriktsdepartementet.

4. Budsjettinnspill 2026

4.1. Budsjettinnspill til store satsinger for 2026

Frist: 1. november 2024

Som et ledd i departementets arbeid med innspill til regjeringens første budsjettkonferanse om 2026-budsjettet, ber departementet om eventuelle innspill til større satsinger.

Det vises til nærmere omtale for utforming av satsingsforslag i FINs rundskriv R-9/2023 som er publisert [her](#).

Oppsummering

Kort oppsummering av satsingsforslaget, 2-5 linjer og maks 1/2 side som inneholder informasjon om:

- Tiltakets formål og varighet.
- Utgifter i 2026 og hvert av de påfølgende tre år, med en oversiktlig framstilling av de økonomiske og administrative konsekvensene av tiltaket.
- Kapittel og post på NFDs område
- Eventuell merverdiavgift som påløper (posteres på FINs felleskap./post)
- Andre kapitler og poster som ev. blir påvirket.

Tilleggsopplysninger

Alle satsingsforslag skal inneholde kortfattede svar på de seks spørsmålene i kapittel 2-1 i utredningsinstruksen:

1. Hva er problemet inkl. ev. risiko, utvikling framover dersom det ikke blir gitt tilleggsmidler og hva slags merverdi som vil oppnås gjennom forslaget?
2. Hvilke alternative tiltak er vurdert?
3. Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
4. Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?
5. Hvilke tiltak anbefales, og hvorfor?
6. Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

DFØ har utarbeidet en veileder om hvordan disse spørsmålene kan besvares.

For forslag som ventes å ha vesentlige nytte- eller kostnadsvirkninger, skal det også utarbeides en samfunnsøkonomisk analyse.

Det skal utarbeides en overordnet

gevinstrealiseringsplan<https://dfo.no/sites/default/files/fagomr%C3%A5der/Gevinstrealisering/Veileder-i-gevinstrealisering.pdf> der det er relevant for forslaget. Formålet med gevinstrealiseringsplanen er å gi departementet og regjeringen et bedre grunnlag for systematisk utredning og rapportering om gevinster fra arbeid med tiltak som kan gi bedre ressursbruk og økt handlingsrom. Gevinstrealiseringsplanen skal derfor inneholde en oversikt over nettogevinster for offentlig sektor med budsjetteffekt, en kortfattet redegjørelse for andre gevinster og viktige forutsetninger for gevinstrealisering av det enkelte satsingsforslag. Planen kan bygge videre på svarene på spørsmål 4 og 6.

Ved behov skal tilleggsopplysningene også omfatte gjennomført/planlagt utredningsprosess bak forslaget, inkl. kontakt med berørte parter.

Vedlegg 3: Fullmakter 2024

Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet har bestemmelser om unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene er redegjort for i Finansdepartementets (FINs) rundskriv R-110, sist oppdatert 20.06.2023. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av FIN (R-0634 B), som forklarer budsjettfullmaktene nærmere.

NFD delegerer med dette følgende fullmakter til Konkurransetilsynet for 2023, med de utdypende vilkår som er fastsatt i FINs rundskriv R-110, jf. punktene 2.2 – 2.6:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås innenfor rammen av Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 13. januar 2017.
- Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel, begrenset til 5 prosent av bevilgningen under post 01.
- Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten mot tilsvarende innsparing i de neste tre budsjettårene.

Departementet tar forbehold om at fullmaktene kan inndras dersom de ikke benyttes i overensstemmelse med kravene i rundskrivet. Det bes om rapportering om utnyttelsen av hver enkelt fullmakt i forklaringene til statsregnskapet.

Administrative fullmakter

Det vises til følgende:

- NFDs brev av 09.09.14 om ikrafttredelse av Konkurransetilsynets reviderte personalreglement fra 09.09.14.

Konkurransetilsynet
Postboks 439 Sentrum
Zander Kaaesgt. 7
5805 BERGEN

Deres ref

Vår ref

Dato

23/5287-11

2. februar 2024

Konkurransetilsynet – supplerende tildelingsbrev nr. 1/2024

Regjeringen jobber med å styrke konkurransen i dagligvarebransjen, og har satt i gang en rekke tiltak. Tiltakene overfor dagligvarebransjen er oppsummert i regjeringens 10-punktsplan for bedre utvalg og lavere priser i matbutikken.¹ Arbeidet med konkurranseforholdene i dagligvarebransjen har vært et prioritert område for Konkurransetilsynet over flere år, og vil også være det i 2024, jf. tildelingsbrev for 2024.

Som del av regjeringens arbeid med dagligvarebransjen fastsatte Nærings- og fiskeridepartementet en ny forskrift om negative servitutter i 2023. *Forskrift om forbud mot negative servitutter som begrenser etablering av dagligvarevirksomhet* trådte i kraft 1. januar 2024, og gjelder for etablering av nye servitutter.

På Dagligvareseminaret 15. desember 2023 annonserte næringsminister Jan Christian Vestre at han ville gi Konkurransetilsynet i oppdrag å foreta en ny kartlegging av omfanget av negative servitutter innen seks måneder.

Som det fremgår av punkt 5.1 i tildelingsbrevet for 2024, vil det kunne oppstå endringer i oppgaver og prioriteringer knyttet til konkurranseforholdene i dagligvarebransjen. I samsvar med dette ber Nærings- og fiskeridepartementet om at Konkurransetilsynet gjennomfører en kartlegging av negative servitutter innen utgangen av juni 2024. Oppsummeringen og resultatet av kartleggingen skal framgå av et notat til departementet, hvor Konkurransetilsynet også skal vurdere om det er behov for ytterligere tiltak.

Av kartleggingen skal det framgå hvor stort omfanget av negative servitutter er, både totalt og hos den enkelte dagligvarekjede, og om det foreligger konkrete planer for å fjerne eksisterende negative servitutter. I kartleggingen skal det også framgå om det er benyttet negative servitutter etter at forskriften trådte i kraft, og i så fall hvor mange ganger.

¹ [Slik følger regjeringen opp 10-punktsplanen - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/10-punktsplanen)

Dersom det viser seg at det fremdeles gjenstår negative servitutter, og det ikke foreligger en konkret plan for når de skal avsluttes, vil Nærings- og fiskeridepartementet vurdere å innføre strengere tiltak.

Med hilsen

Camilla Bretteville Froyn (e.f.)
ekspedisjonssjef

Vibeke Andersen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Konkurransetilsynet
Postboks 439 Sentrum
Zander Kaaesgt. 7
5805 BERGEN

Deres ref

Vår ref
23/5287-69

Dato
19. desember 2024

Konkurransetilsynet – supplerende tildelingsbrev nr. 2/2024

Nærings- og fiskeridepartementet viser til tildelingsbrev til Konkurransetilsynet for 2024 av 3. januar 2024, Prop. 27 S (2024-2025) Endringer i statsbudsjettet 2024 under Nærings- og fiskeridepartementet, Innst. 102 S (2024-2025), samt Stortingets vedtak 18. desember 2024.

I statsbudsjettet for 2024 har Stortinget vedtatt følgende:

- Kap. 911, post 1 Driftsutgifter, økes med kr. 2 684 000, fra kr. 136 600 000 til kr. 139 284 000.
- Kap. 3911, post 1 Refusjoner og andre inntekter, reduseres med kr. 86 000, fra kr. 209 000 til kr. 123 000.

Økningen i kap. 911, post 1 Driftsutgifter, er knyttet til fordeling av kompensasjon for lønnsoppgjøret i staten. Mer informasjon om denne bevilgningsøkningen fremgår av brev med emne «Statsbudsjett 2024 – fordeling av kompensasjon for lønnsoppgjøret i staten», sendt 27. november 2024.

Med hilsen

Vibeke Andersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Ina Brekke
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen